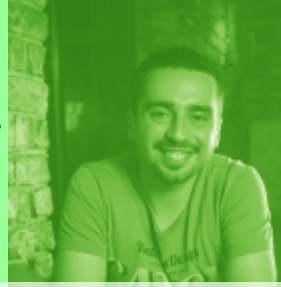

BU SAYIDA:
"Karahindiba"
yazarı
SİNAN SÜLÜN
ile röportaj

Hem beyaz yakalı çalışan hem de bir edebiyatçı olmak, sadece işyerini temiz sayfalara döken değil, edebiyatı steril işyerlerine taşıyan bir edebiyatçı olmak, mümkün mü? Sinan Sülün, aramızdan biri, hayallerini gerçekleştirmeye çalışan ve "yalnızlaşmak pahasına yükselmesi" gerekmeden başarılı olan bir beyaz yakalı yazar.

#1
5 Ekim 2012

plaza *e*postası
beyaz yakalıdan beyaz yakalıya

Sinan Sülün: "Sadece Bir Hayale İhtiyacımız Var!"

Yazarlığın yanı sıra normal mesaili bir işte çalışıyorsun. Karahindiba yayınlandıktan sonra iş yerinde insanların davranışları sana karşı değişti mi?

Kitap çıkmadan önce edebiyatla, sanatla ilgilendiğimi biliyorlardı. Çeşitli dergilerde yazılarım çıkıyordu. İş arkadaşlarım bazen yazdıklarımı okuyordu. Yorum yapıyorlardı. Fikirlerini söylüyorlardı. Yani iş yeri açısından şanslıyım biraz. Çalıştığım bölümdeki insanların yöneticilerin entelektüel seviyesi yüksek. Kitap yazdığımı öğrendiklerinde yaptığım işe saygı gösterdiler ve sevindiler. Hatta kitapta insan kaynakları uzmanlarının yaptıkları işi mizahi bir üslupla yazmama rağmen şirketin insan kaynakları tüm şirkete "Çalışanımız Sinan Sülün'ün kitabı çıktı. Hayırlı olsun." diye mail attı. Normalde birçok şirketin yapmayacağı bir şey. Bu bile önemli..

Nasıl yazdın peki? Hem iş hem yazarlık ikisini birarada yürütmek zor olmadı mı?

Kitabın ana taslağını dört aylık bir işsizlik dönemimde yazdım. Sonra işte çalışmaya başlayınca bazen sabahları erken kalkıp yazdım, bazen geceleri bazen de seyahat ettiğim şehirlerdeki otel odalarında. Yazmaktan başka çareniz kalmayınca bir şekilde yazıyorsunuz işte.. Belki de yazmak, üretmek için bir bedel ödemeniz gerekiyor.

"Karahindiba" yazarı SİNAN SÜLÜN ile röportaj
"Sadece Bir Hayale İhtiyacımız Var!"

Sabahattin Ali:
KURNAZLIK
GİBİ
GÖRÜNEN
APTALLIK

"İnsanların hemen
ekserisi yalnız
kendilerini
düşünür.

Dünyadaki bütün
felaketlerin, uy-
gunsuzlukların,
bayağılıkların se-
bebi işte bu her
şeyden evvel
kendini düşünmek
illetidir. İlk bakışta
insana bir kur-
nazlık ve akıllılık
gibi görünen bu
hal hakikatte
aptallıktır."

"Karahindiba" yazarı SİNAN SÜLÜN ile röportaj
"Sadece Bir Hayale İhtiyacımız Var!"

Kitabın çıktıktan sonra çevredekiler insanların tepkileri nasıl oldu?

Kitap yayımlandıktan sonra aynı dertleri paylaştığım birçok insan mail attı. Neredeyse hepsi öyküler için ve bir hayalin gerçekleştirilebilir olduğunu gösterdiğim için teşekkür ediyordu. Aynı kuşağa sahip olduğunuz insanların yazdıklarınızı beğenmesi, huzursuzluğunuzu ortak olması, yalnız olmadığınızı görmek güzel bir duygu. İnsanların birçoğu "Bir işte çalışırken yapılmış demek ki" dediler. Hiç görmediğim, tanışmadığım arkadaşlarımla umutlanmasa kendilerini iyi hissetmesi benim açımdan mutluluk verici oldu.

Hem beyaz yakalı hem de yazar olmak nasıl bir his?

Yazarlığın meslek olma itibarıyla bizim ülkemizde ironik bir hal taşıdığını düşünüyorum. Yapılan işe insanların duyduğu saygı yahut atfettiği değer çok yüksek. İnsanlar yazdıklarınızdan ötürü size hayranlık, sevgi ne dersiniz, bir bağ kuruyorlar. Ama mesleğin maddi karşılığında toplumsal hayatın en alt katmanında kalıyorsunuz. Kitabınız yayınlanır, beğenilir, insanlar sizi takdir eder ama kitaptan kazandığınız parayla en fazla iki aylık kiranızı ödeyebilirsiniz. İnsanlar yazdıklarınızdan övgüyle bahseder, sizin yere göğe koyamaz ama yazar olmak isteyen çocuğuna "Ne yapacaksın yazar olup, SGK'lı bir işe gir, çalış," der. Ben ip cambazına benzetiyorum yazar olma halini. Sirkte cambazı izlemeye gelen herkes ip üstündeki cesaretini, beceresini hayranlıkla seyreder, elleri patlayıncaya kadar alkışlar fakat kimse çocuğunun sirkte cambaz olmasını istemez. Utanır. Dolayısıyla ülkemizdeki yazarların neredeyse hepsinin asıl işleri vardır. Kimisi memurdur, kimisi kamyon şoförü, kimisi de reklam yazarıdır. Yani Türkiye'de yazar olmanın dilemması çok fazladır.

Halihazırda bir iş yerinde çalışıyorsun. İş yerlerinde insanlar genel olarak yalnızlar. Bu yalnızlık hakkında ne düşünüyorsun?

Sabahattin Ali'nin çok sevdiğim bir mektubu vardır karısı Aliye'ye yazdığı. Sene 1935.

"Herkeslerden Sevgili Aliye, ben kendim iyi insan olmak isterim. Kötü olanlara bile hayretle bakmam. Hatta kızmam bile. Ancak kötülükleri bana taalluk ederse kendimi müdafa ederim. İnsanların hemen ekserisi yalnız kendilerini düşünür. Dünyadaki bütün felaketlerin, uygunsuzlukların, bayağılıkların sebebi işte bu her şeyden evvel kendini düşünmek illetidir. İlk bakışta insana bir kurnazlık ve akıllılık gibi görünen bu hal hakikatte aptallıktır."

Aradan neredeyse seksen sene geçmiş ama bu kurnazlık gibi görünen aptallıkta bir değişiklik yok. Bugün baktığımızda bu kurnazlık hali kısa vadede insanlara başarı, statü ve para getiriyor gibi duruyor. Fakat uzun vadede yalnızlaşıyor insan. Çünkü senelerdir yarı yarıya çalıştığı iş arkadaşını bir işi yanlış yaptı diye amirine şikayet edersen, yeteneksizliğini ve beceriksizliğini patrona yaltaklanarak yahut altındaki çalışanlara bağırarak kapatmaya çalışırsan en sonunda yalnız

kalırsın. Bu davranış kalıplarıyla sonunda istediğin her şeyi elde edersin ama canın sıkıldığında seninle bira içecek yahut balık tutmaya gidecek kimse kalmaz. Belki de asıl karar vermemiz gereken şey, hangi tarafta olmamız gerektiğidir. Yalnız kalıp derdimizi anlatmak için yaşam koçu mu tutacağız, yoksa orta karar bir gelirlle, akşamları dostlarımızla kadehlerimizi mi tokuşturacağız.

Kurnaz ve riyakar olmak çok kolay bugün. Birçok insan bunu yapıyor zaten. Bu davranışlarını bir beceri, bir kabiliyet olarak görüyorlar. Zor olan, yan yana durup birlikte iş yapıyor olmak. Sabah iş arkadaşına tüm samimiyetlele günaydın demek. Ben zor olanı denemekten yanayım. Pollyanna değilim ama iyiliğin kötülükten daha hızlı yayıldığına inananlardanım.

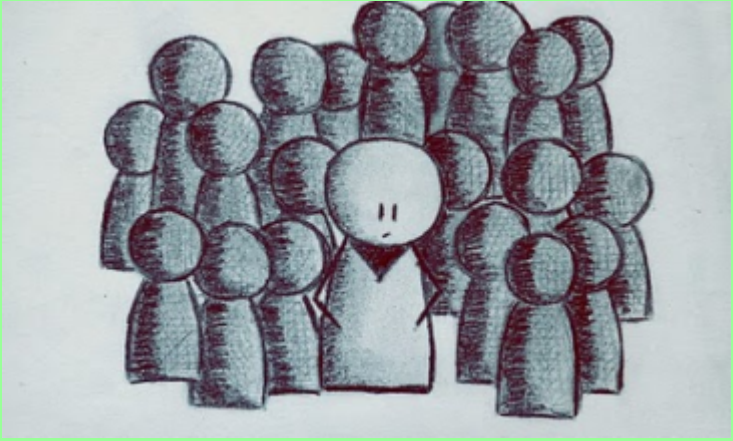
İş yerlerinde insanlar birbirlerini genellikle statüleriyle, konumlarıyla yahut yetenekleriyle değerlendiriyorlar. Senin kitabının çıkması, yazar olman insanların algısında bir değişiklik yarattı mı?

Sanırım çoğu insan için yaratmadı. Siz nasıl bir ilişki kurarsanız

Ben ip cambazına benzetiyorum yazar olma halini. Sirkte cambazı izlemeye gelen herkes ip üstündeki cesaretini, beceresini hayranlıkla seyrederek, elleri patlayıncaya kadar alkışlar fakat kimse çocuğunun sirkte cambaz olmasını istemez. Utanır. Dolayısıyla ülkemizdeki yazarların neredeyse hepsinin asıl işleri vardır. Kimisi memurdur, kimisi kamyon şoförü, kimisi de reklam yazarıdır. Yani Türkiye’de yazar olmanın dilemması çok fazladır.

insanlar da size öyle yaklaşıyor. Karşınızdaki insana kendisi olarak saygı duyuyorsanız onun ne iş yaptığının bir önemi yok. Geldiğim kültür, birlikte çalıştığım insanlar, sevdiğim yazarlar hep mütevazi insanlardı. Hiçbiri başarının, statünün, zenginliğin kibrini taşımazdı. Aksine büyüdükçe küçülmeyi bir erdem olarak görürlerdi. Fakat herkesin böyle olmadığını, tutunduğu şeylerin kibrini taşıyan insanların da olduğunu görüyorum. Sabahları işe gelirken kapıdaki güvenlik görevlilerine günaydın demiyorlar, masalarını temizleyen yahut çay getiren kadınlara teşekkür etmiyorlar, kendilerinden aşağı statüdeki insanlarla zaman geçirmiyorlar. Eğer onlarla eşitlenebilecek bir yeteneğiniz yoksa size bıçağın ucundaki peynir kadar değer veriyorlar. Trajikomik bir durum... Çünkü hayat zenginliklerle, statülerle, yeteneklerle ilgilenmiyor. Ben yaptığım iş itibarıyla her gün kanserli hastalarla birlikteyim. Dünyanın nasıl bir gerçeklik üzerine inşa edildiğini her gün görüyorum. Belki de bazen bizim de fark edemediğimiz şey bu. Kendimizi hayatın çok üstünde görüyoruz. Egomuz, hırslarımız vicdanımızın önüne geçiyor. Fakat sonra bir gün şöyle oluyor: kendinizi yorgun hissetmeye başlıyorsunuz. Merdivenleri eskisi kadar hızlı çıkamaz oluyorsunuz. Market poşetlerini taşımak kollarınızı ağrıtmaya başlıyor. Doktora gidiyorsunuz. Size kansızlık var

Sabahları işe gelirken kapıdaki güvenlik görevlilerine günaydın demiyorlar, masalarını temizleyen yahut çay getiren kadınlara teşekkür etmiyorlar, kendilerinden aşağı statüdeki insanlarla zaman geçirmiyorlar. Eğer onlarla eşitlenebilecek bir yeteneğiniz yoksa size bıçağın ucundaki peynir kadar değer veriyorlar. Trajikomik bir durum... Çünkü hayat zenginliklerle, statülerle, yeteneklerle ilgilenmiyor.

BEYAZ YAKALI
ÖRGÜTLERİ

Aktif çalışanlardan
Plaza Eylem

Platformunu, Çağrı
Merkezi Çalışanları

Derneği'ni,
Atanamayan

Öğretmenleri
biliyorum. Onun

dışında bazı
sendikal yapılardan

haberim var.
Toplumsal şartlar

insanları bir araya
getiriyor. Siz ne

kadar bireysellikten
yana olsanız da bir

gün bir şeyleri
değiştirmek için

birada olmanın
gerekliliğini

görüyorsunuz.
"Karahindiba" yazarı SİNAN SÜLÜN ile röportaj

"Sadece Bir Hayale İhtiyacımız Var!"

demesini beklerken, lösemi olduğunuzu öğreniyorsunuz. İşte o zaman bütün algılar, kibirler, egolar, hırslar yerle bir oluyor. Belki de o zaman insanın aklına "ağacın ruhundan özür dilemek geliyor". Fakat bir bakıyorsunuz ortada ne ağaç var, ne de sizi affedecek bir insan.

Sen başka bir dünyanın mümkün olduğu fikrini ciddiye alıyorsun. Karşılaştığımız gerçek hep başka bir şey olduğu için onun gerçekliğine ve ciddiyetine nasıl inanabiliriz?

Bu yaz on günlük bir Karadeniz turuna çıktım. Güzel bir yolculuktu. Birçok yer görmenin yanı sıra birçok insanla tanıştım. Mesela motorla Karadeniz turuna çıkan bir adam vardı. Bir şirkette yazılımcıydı. İstanbul'da sabah sekiz akşam altı çalıştığı bir işi vardı. Sıkıcı olduğunu söylüyordu. Ama işinin sıkıcı olduğunu söylerken bile gülümsüyordu. Yüzündeki ifadede mutlu olduğunu, hayatla barışık olduğunu anlıyordunuz. Çünkü ona yaşama sevinci veren, iş yeri ne kadar kötü olursa olsun onu mutlu kılan iki şey vardı. Birisi haftasonu ve tatillerinde seyahat ettiği motoru, diğeri evinin altında inşa ettiği küçük teknesi. Heyecanla birkaç seneye tekneyi bitireceğini bitirince teknesiyle gideceği ülkeleri anlatıyordu.

İnsanın iç huzursuzluğunun büyüklüğünün, olduğu insanla olmak istediği insan arasındaki mesafeyle doğru orantılı olduğunu düşünüyorum. Bu huzursuzluğu kısaltmak veya gidermek için yapmamız gereken tek şey bir hayalimizin olması. Çalıştığın şirkette kariyer yapmak, müdür olmak vs. gibi değil. Bunlar reel ve gerçek şeyler. Fakat kitap yazmak, tekne almak, müzik grubu kurmak, motorla dünya turuna çıkmak... İnsana yaşadığını hissettirecek, varlığını kanıtlayacak, kendisiyle barışacak hayaller bunlar.

Ne yazık ki hayat adil değil. Hepimiz aynı şartlara, aynı şanslara sahip olmuyoruz. Her ne kadar bizler hayatın daha adil ve eşit bir yer olması için çalışsa da şu anki mevcut durum bizim istediğimiz gibi değil. Ya bu duruma isyan edip, akşamları içip, iş yerine, amire, dünyaya küfredeceğiz ya da kendimizle barışık ve daha mutlu olmak için hayaller kurup bunları gerçekleştirmeye çalışacağız. Ben ikincisinden yana olmanın kendimizi daha hissettireceğini düşünüyorum.

Şimdi birey üzerinden ve onun öznel hayatının iş hayatıyla çakıştığı noktalardan örgütlenmeler var? Bu bir imkan açar mı?

Ben kesinlikle açacağını düşünüyorum. Aktif çalışanlardan Plaza Eylem Platformunu, Çağrı Merkezi Çalışanları Derneği'ni, Atanamayan Öğretmenleri biliyorum. Onun dışında bazı sendikal yapılardan haberim var. Toplumsal şartlar insanları bir araya getiriyor. Siz ne kadar bireysellikten yana olsanız da bir gün bir şeyleri değiştirmek için birada olmanın gerekliliğini görüyorsunuz. Örneğin en son şöyle bir şey duydum; bir çağrı merkezi şirketi çalışanlarının sigortasını senelerce eksik yatırmış. Kimsenin haberi yok. Gerçeğe Çağrı Merkezi bunu

Tanrı benden bir ısırık almış,
tadımı beğenmemiş, bir kenara
fırlatıvermişti.

"Karahindiba, her dört kişiden birinin işsiz olduğu, otuz kişilik bir iş kadrosuna beş bin kişinin başvurduğu, üniversite mezunlarının asgari ücret + prim + yol formülü ile bile iş bulamadığı, iş görüşmelerinde 'Eğer ormanda bir canlı olsaydınız ne olurdu?' gibi garip sorular soran insan kaynakları uzmanlarının ve sigortanın olmazsa olmaz olduğu gerçek ama bir o kadar da fantastik bir dünyayı, mizahın teselli edici, lezzetli dilini kullanarak anlatıyor.

Sinan Sülün ilk hikâye kitabı Karahindiba'da fonda duyulan hevesli bir uğultuyu heyecanlı kalp çarpıntılılarıyla dengeliyor ve sıkı bir yazarın geleceğinin müjdesini veriyor.

Okuyun, pişman olmayacaksınız."
metin üstündağ

ortaya çıkarıyor ve geçmişte o şirkette çalışan herkesi bu konuda uyarıyor. Birlikte dava açıyorlar. Ve o zamana kadar sadece bir grup insanın derdiyle, çabasıyla hareket eden derneğe onlarca insan üye olmak için başvuruyor. Şimdi çok daha kolektif ve güçlü hareket ediyorlar.

Bugün bakıyorsunuz KPSS'de şifre var, LYS'de şifre var, ÖSYM'nin düzenlediği diğer sınavlarda sorular çalınıyor, para karşılığı satılıyor, hâkimlik sınavında bir karı koca nasılsa aynı soruları yapıyorlar... bu liste uzayıp gidiyor. Artık üniversite mezunu olmanız yetmiyor. İş bulmanız, atanmanız için mutlaka bir şifreye sahip olmanız ya da şifrenin bir rakamı olmanız gerekiyor. Birçok insan hakkını aramak için artık bir arada hareket etmesi gerektiğini fark ediyor. Tüm bu yaşanan haksızlığın kendi içinde örgütlenmeler yaratacağına ve bu derneklerin zamanla birçok şeyi değiştireceğine inanıyorum.